

ΣΤΟ ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΟ...

Ο Γιάννης Βούλτεψης και το παρακράτος του Τσουτσουτζίδα!

Του ΒΙΚΤΩΡΑ ΝΕΤΑ

Λίγες μέρες μετά την κατάρρευση της δικτατορίας, αρχές Αυγούστου του 1974, συνάντησα τον Γιάννη Βούλτεψη έξω από τα γραφεία της Ένωσης Συντακτών.

Μόλις είχε επιστρέψει από το εξωτερικό, όπου έμεινε αυτοεξόριστος στα 7 χρόνια της δικτατορίας. Αγκαλιαστήκαμε και γελώντας μου είπε: «Μη με ρωτήσεις και εσύ γιατί έγινα βασιλοκομμουνιστής;». Του απάντησα τελείως αυθόρμητα: «Δεν θα σε ρωτήσω, γιατί εγώ γνωρίζω ότι είσαι τρελός Κεφαλονίτης». Θυμηθήκαμε τα παλιά. Τις μέρες μετά τη δολοφονία του Γρηγόρη Λαμπράκη στη Θεσσαλονίκη το 1963 και τις μέρες της δίκης το 1966. Από τον κόσμο των δημοσιογράφων που ερευνούσαν την πολύκροτη υπόθεση, ο Γιάννης Βούλτεψης ήταν ο πρωταγωνιστής των αποκαλύψεων. Δούλευε ακατάπαυστα μέρα - νύχτα, το μυαλό του έπαιρνε άπειρες στροφές και έκανε απίθανους συνδυασμούς, που τον οδηγούσαν σε ασφαλή συμπεράσματα. Τις επιτυχίες του δεν τις δημοσίευε «κατ' αποκλειστικότητα» στην «Αυγή». Τις μοιραζόταν με τους άλλους συναδέλφους του. Έδινε έτσι ένα μάθημα συναδελφότητας και αριστερού ήθους. Ολο το υλικό που συγκέντρωσε, το επεξεργάστηκε και το δημοσίευσε στο βιβλίο του «Υπόθεση Λαμπράκη», το οποίο κυκλοφόρησε το φθινόπωρο του 1966, λίγο πριν αρχίσει η δίκη για τη δολοφονία του βουλευτή της Αριστεράς (μου χάρισε ένα αντίτυπο τότε με μια θερμή αφιέρωση). Το βιβλίο αυτό ήταν για όλους τους παράγοντες της δίκης και για όλους τους δημοσιογράφους, που την παρακολουθούσαμε, ένας ανεκτίμητος «μπούσουλας». Ο εισαγγελέας της δίκης, αείμνηστος Πάυλος Δελαπόρτας, το είχε πάνω στην έδρα, το συμβουλευόταν και το αποκαλούσε «Κοράνιον». Αυτό το βιβλίο ήταν ο «μπούσουλας» για να γράψει ο Βασίλης Βασιλικός το «Z», που έγινε και κινηματογραφική ταινία από τον Κώστα Γαβρά.

Και για το βιβλίο αυτό ο απείθαρχος Γιάννης Βούλτεψης είχε έρθει

σε αντίθεση με την κομματική γραμμή. Στη γενική εισαγωγή της επανέκδοσης του βιβλίου, ο Βούλτεψης γράφει ότι τον κάλεσε «ο Παναγιώτης Κατερίνης, πρώην βουλευτής και ανώτατο στέλεχος του κομματικού μηχανισμού» και έγινε μεταξύ τους ο παρακάτω διάλογος: «Μαθαίνω ότι βγάζεις ένα βιβλίο για τον Λαμπράκη». Απάντ.: «Βγάζω». Ερώτ.: «Καλά, δεν νομίζεις ότι καλό θα ήταν να το φέρεις να ρίξουμε μια ματιά;». Απάντ.: «Τι ματιά να "ρίξετε"; Και τι θα ήθελες να φέρω; Τα δοκίμια, τα χειρόγραφα και τι να τα κάνετε; Θα κυκλοφορήσει και θα το διαβάσετε με την άνεσή σας». Ερώτ.: «Και αν περιέχει κάτι που δεν θα έπρεπε, γιατί να αναγκαστούμε να το καταγγείλουμε;». Απάντ.: «Έχω ακόμη κάποια σελίδα λευκή. Μήπως θα μπορούσες να μου πεις τι περίπου θα μπορούσε να περιέχει, ενώ δεν θα έπρεπε, ώστε να το περιλάβω και να το καταγγείλω;».

Ήταν φαρμακερό το κεφαλονίτικο χιούμορ του. Έδωσε ρέστα με το εκπληκτικό ρεπορτάζ του από τους γάμους του Κωνσταντίνου με την Άννα Μαρία, που δημοσιεύτηκε στην «Αυγή» στις 19 Σεπτεμβρίου 1964. Είχαν προσκληθεί να παραστούν στην τελετή στη Μητρόπολη εκπρόσωποι από όλες τις εφημερίδες. Η «Αυγή» είχε επιλέξει τον Γιάννη Βούλτεψη. Κατά το πρωτόκολλο έπρεπε να φορέσει φράκο, το οποίο και δανείστηκε από φίλο του, που είχε γραφείο κηδεϊών. Επίσης και ο σοφέρ που θα οδηγούσε το αυτοκίνητο της «Αυγής» και θα μετέφερε τον καλεσμένο φόρεσε λιβρέα και καπέλο, που είχαν μοιραστεί από τα ανάκτορα. Την καθορισμένη ώρα, ντυμένος επίσημα βγήκε ο Βούλτεψης στο πεζοδρόμιο να περιμένει το αυτοκίνητο. Η μαρίδα της γειτονιάς τον υποδέχθηκε με ξεφωνητά: «Ο κυρ Γιάννης ντύθηκε πιγκουίνος!». Όταν το αυτοκίνητο της «Αυγής» έφτασε στη Μητρόπολη, ο σοφέρ τού είπε: «Κύριε Γιάννη, εδώ μπορείς να βγεις». Ο Βούλτεψης του απάντησε κοφτά: «Ξέχασέ τα αυτά τα κομμουνιστικά. Κατέβα και άνοιξέ μου με υπόκλιση την πόρτα!».

Ανέβαινε καμαρωτός μέσα στο

φράκο ο Βούλτεψης και χαιρετούσε, κρατώντας στο χέρι το ημίψηλο και τα άσπρα γάντια, τους παρατεταγμένους αξιωματικούς, οι οποίοι ανταπέδιδαν. Εκπληκτος τον αντίκρισε ο αστυνομικός διευθυντής, ο οποίος τον γνώριζε ως «επικίνδυνο κομμουνιστή», ανέβασε προς το πλήκτρο το χέρι για να χαιρετήσει και το ανεβοκατέβασε αμήχανα. Ο Βούλτεψης με ένα σαρκώδες γέλιο του είπε: «Χαιρέτα, χαιρέτα κανονικά». Μπήκε στην Εκκλησία και ανακατεύθηκε με το πλήθος των ξεπεσμένων πριγκίπων της Ευρώπης, που είχαν προσκληθεί. Επιασε κουβέντα με τα άψογα αγγλικά του (ο Βούλτεψης μεγάλωσε με Αγγλίδα νταντά στην Κεφαλονιά) και μάζεψε ένα πλήθος από πριγκιπικά κουτσομπολιά, με τα οποία στόλισε ένα σπαρταριστό ρεπορτάζ, που δημοσίευσε την επόμενη μέρα στην «Αυγή».

Φορτισμένες από τα γεγονότα, αλλά και αξέχαστες ήταν οι μέρες και οι νύχτες στη Θεσσαλονίκη, ιδιαίτερα κατά την περίοδο της δίκης Λαμπράκη. Ο Βούλτεψης μας έλεγε ανέκδοτα και κεφαλονίτικες ιστορίες και αναπαριστούσε κατά τρόπο αμίμητο την μπάντα της Κεφαλονιάς, που τα μέλη της ήταν κουτσοί (!). Έκανε όλων των ειδών τις κουτσαμάρες. Μια μέρα ξέφυγε την παρακολούθηση του χαφιέ με ένα σατανικό τρόπο. Κρύφτηκε πίσω από ένα περίπτερο, έβγαλε το πανωφόρι του, φόρεσε καπέλο και άρχισε να περπατάει κουτσαίνοντας. Ο χαφιές τον προσπέρασε, έτρεχε πάνω κάτω, δεν τον γνώρισε και τον έχασε.

Συνέβαινε με τον Γιάννη Βούλτεψη, αυτό τον πραγματικά δαιμόνιο ρεπόρτερ και το εξής απίστευτο: όλοι οι παρακρατικοί τραμπούκοι, που παρίσταναν τους αγανακτισμένους εθνικόφρονες πολίτες και προκαλούσαν επεισόδια σε συγκεντρώσεις της Αριστεράς, είχαν άρι-

στες σχέσεις μαζί του. Του τηλεφώνουσαν και τον ενημέρωναν: «Κυρ Γιάννη, ο Πεθαμένος είμαι. Γράψε με, έδειρα χθες στη συγκέντρωση». Με το απόκομμα από το ρεπορτάζ της «Αυγής» ως απόδειξη πληρώνονταν οι άνθρωποι του παρακράτους, επαγγελματίες αντικομμουνιστές.

Υπήρξαν και κάποιες φορές που ο δαιμόνιος ρεπόρτερ, που έφυγε προχθές για ρεπορτάζ στους ουρανοί, την «πάτησε» πανηγυρικά. Κατά την περίοδο της δίκης Λαμπράκη το 1966 διηύθυνα τα γραφεία του «Βήματος» και των «Νέων» στη Θεσσαλονίκη, απ' όπου περνούσε κάθε μέρα ο Βούλτεψης και ανταλλάσσαμε πληροφορίες. Μία μέρα μού τηλεφώνησαν από την «Αυγή». Τον έψαχναν, γιατί, όπως μου είπαν, δεν είχε δώσει ανταπόκριση. Τον αναζήτησα, τον βρήκα και του διαβίβασα το μήνυμά. Εκπληκτος μου είπε ότι είχε υπαγορεύσει κανονικά την ανταπόκρισή του από το τηλέφωνο στην «Αυγή». Είχε μάλιστα και ενδιαφέροντα στοιχεία. Τηλεφώνησε στην εφημερίδα και τότε έμαθε πως την πάτησε.

Την καθορισμένη ώρα ζήτησε μέσω ΟΤΕ να τον συνδέσουν με την «Αυγή» στο δωμάτιο του ξενοδοχείου του. Σε λίγο έγινε η σύνδεση: Βούλτεψης: «Δώσε μου την Αφροδίτη να υπαγορεύσω την ανταπόκριση». Απάντ.: «Δεν είναι η Αφροδίτη, είναι άρρωστη». Ερώτ.: «Ποιος είναι;» Απάντ.: «Τσουτσουτζίδα, λέγετε, γράφω». Ερώτ.: «Ποιος;» Απάντ.: «Τσουτσουτζίδα, καινούργιος είμαι». Ο Βούλτεψης υπαγόρευε κανονικά επί μισή ώρα την ανταπόκρισή του στον πράκτορα της ΚΥΠ Τσουτσουτζίδα, αγνώστων λοιπών στοιχείων.

Καλό ταξίδι, φίλε και συνάδελφε, με το απαράμιλλο αριστερό ήθος, που τίμησες το επάγγελμα και τις ανθρώπινες αξίες.